

Lovforslag nr. L 74. Fremsat den 2. november 2000 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning og lov om ændring af lov om tilskud til elproduktion

(Den systemansvarlige virksomheds opgaver m.v.)

§ 1

I lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning, som senest ændret ved lov nr. 448 af 31. maj 2000, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 1, nr. 1 affattes således:

»1) Den systemansvarlige virksomheds nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, som denne er pålagt efter bestemmelserne i § 27a, stk. 1, nr. 2, § 28, stk. 3, nr. 4, § 29, § 30, § 56, § 57, stk. 1, § 58, stk. 3.«.

2. I § 9, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nr. 3:

»3) Efter miljø- og energiministerens bestemmelse omkostninger til dækning af etablering af elproduktionsanlæg på havet, jf. § 17, stk. 6.«.

3. I § 17 indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. Omkostninger i forbindelse med de i stk. 1-4 omhandlede aktiviteter afholdes af den, der ansøger om en tilladelse til at etablere et elproduktionsanlæg, jf. § 16.

Stk. 6. Miljø- og energiministeren kan dog beslutte, at de i stk. 5 nævnte omkostninger, der afholdes til aktiviteter, der kan være af væsentlig betydning for fremtidige projekter, dækkes som angivet i § 9, stk. 1.«.

4. I § 26 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. For at få adgang til tilslutning til og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet skal brugerne opfylde de krav, som er fastsat herfor, jf. stk. 3.«.

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

5. § 26, stk. 2, der bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 og 2 nævnte forhold, herunder bestemme, at visse tekniske standarder og krav for adgang til og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet skal fastsættes af den systemansvarlige virksomhed.«.

6. Efter § 27 indsættes:

»§ 27a. Den systemansvarlige virksomhed er ansvarlig for forsyningssikkerheden og skal for at opfylde denne forpligtelse:

- 1) opretholde den tekniske kvalitet og balance inden for det sammenhængende elforsyningssystem og
- 2) sikre tilstedeværelsen af en tilstrækkelig produktionskapacitet i det sammenhængende elforsyningssystem.

Stk. 2. Den systemansvarlige virksomhed kan til varetagelsen af sine forpligtelser i stk. 1 indhente nødvendige oplysninger hos brugerne af nettet.

§ 27b. Transmissionsanlæg stillet til den systemansvarlige virksomheds rådighed og elproduktionsanlæg med en kapacitet på mere end 25 MW kan ikke tages ud af drift i længere tid uden godkendelse fra den systemansvarlige virksomhed. Med henblik på opretholdelsen af forsyningssikkerheden kan den systemansvarlige virksomhed mod rimelig betaling kræve godkendte driftsstop udskudt eller fremrykket.

Stk. 2. Af hensyn til varetagelsen af forsyningssikkerheden, jf. § 27a, stk. 1, skal produktionsvirksomheder efter anvisning fra den systemansvarlige virksomhed meddele, hvilke anlæg med en kapacitet på mere end 25 MW, produktionsvirksomheden i en periode på op til 4 uger forventer at holde i driftsklar stand i periodens driftsdøgn. Produktionsvirksomheder skal senest dagen før driftsdøgnet underrette den systemansvarlige virksomhed om, hvilke produktionsanlæg med en kapacitet på mere end 25 MW, der forventes sat i drift i driftsdøgnet.

§ 27c. Den systemansvarlige virksomhed offentliggør for det følgende driftsdøgn oplysninger om overføringskapaciteten i det transmissionsnet, der er stillet til rådighed for den systemansvarlige virksomhed.

Stk. 2. Brugere af det kollektive elforsyningsnet skal efter regler fastsat af den systemansvarlige virksomhed og på baggrund af den i stk. 1 nævnte offentliggørelse anmelde planer for elproduktion, elforbrug og elhandel for det følgende driftsdøgn til den systemansvarlige.

Stk. 3. Planer for forventet elproduktion, elforbrug og elhandel, som er anmeldt til den systemansvarlige virksomhed efter stk. 2, skal godkendes af den systemansvarlige virksomhed inden starten af det følgende driftsdøgn. Den systemansvarlige virksomhed kan af hensyn til forsyningssikkerheden forlange omlægninger i de i henhold til stk. 2 anmeldte planer for elproduktion, elforbrug og elhandel.

Stk. 4. Den systemansvarlige virksomhed kan mod betaling påbyde produktionsvirksomheder at ændre produktionsomfang eller igangsætte produktion, såfremt dette er nødvendigt til varetagelse af den i § 27a, stk. 1, nr. 1, nævnte opgave. Såfremt den systemansvarlige virksomhed i henhold til stk. 3 forlanger omlægninger i forhold til anmeldte planer for elproduktion, elforbrug og elhandel, ydes der betaling herfor, med mindre omlægningerne forlanges inden de anmeldte planer er godkendt, og

- 1) omlægningerne er nødvendige for ikke at overskride den i stk. 1 nævnte overføringskapacitet, eller
- 2) for at bringe balance i de enkelte brugeres planlagte elproduktion, elforbrug og elhandel.

Stk. 5. Såfremt en brugers faktiske elproduktion, elforbrug eller elhandel i et driftsdøgn ikke svarer til det, som er godkendt efter stk. 3, kan

den systemansvarlige virksomhed kræve, at der ydes rimelig betaling for de ubalancer, det påfører systemet.

Stk. 6. Ved overhængende risiko for netsammenbrud samt under netsammenbrud og genopbygning af nettet kan den systemansvarlige virksomhed uden betaling kræve de nødvendige omlægninger af produktion, handel og forbrug.

Stk. 7. De regler, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2, skal være tilgængelige for brugere og potentielle brugere af det kollektive elforsyningsnet. Reglerne skal anmeldes til miljø- og energiministerens.

Stk. 8. Klager over de regler, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2, kan indbringes for miljø- og energiministerens. Miljø- og energiministerens kan give pålæg om ændring af reglerne.

§ 27d. Miljø- og energiministerens kan fastsætte nærmere regler om de i §§ 27a, 27b og 27c nævnte forhold.«

7. § 28, stk. 3, nr. 1, ophæves og i stedet indsættes:

»1) Sikre, at der udføres sådanne forsknings- og udviklingsaktiviteter, som er nødvendige for en fremtidig miljøvenlig og energieffektiv transmission og distribution af elektricitet.«

8. § 31 affattes således:

»§ 31. Den systemansvarlige virksomhed skal ved udførelsen af sine opgaver bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet, jf. § 1, stk. 2.

Stk. 2. Til løsning af den i stk. 1 nævnte opgave kan den systemansvarlige virksomhed indgå aftaler om op- og nedregulering med henblik på at imødegå effekten af kapacitetsrestriktioner i det kollektive elforsyningsnet.

Stk. 3. Den systemansvarlige virksomhed kan efter miljø- og energiministerens godkendelse indtræde som medejer i den nordiske elbørs, Nord Pool, og i datterselskaber ejet af Nord Pool.

Stk. 4. Miljø- og energiministerens kan godkende, at den systemansvarlige virksomhed helt eller delvist ejer og driver virksomheder til registrering og omsætning af VE-beviser. Ministerens kan stille vilkår for godkendelsen, herunder at aktiviteterne drives i selvstændige virksomheder med begrænset ansvar.

Stk. 5. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de aftaler, som den systemansvarlige virksomhed kan indgå efter bestemmelsen i stk. 2.«.

9. I § 44 indsættes efter *stk. 2* som stk. 3 og 4:

»*Stk. 3.* Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at vedtægter for en juridisk person, som ejer en netvirksomhed eller en forsyningspligtig virksomhed, skal udarbejdes inden for rammerne af en af ministeren fastlagt standardvedtægt, når § 40, stk. 3, jf. § 40, stk. 1, finder anvendelse. Disse regler kan indeholde bestemmelser om anmeldelse og godkendelse af vedtægterne samt af ændringer heri.

Stk. 4. Det er en betingelse for meddelelse af bevilling til netvirksomheder og forsyningspligtige virksomheder, som ejes af en juridisk person, for hvilken de i medfør af stk. 3 fastsatte regler finder anvendelse, at denne juridiske persons vedtægter er udarbejdet inden for rammerne af standardvedtægten.«.

10. I § 68, *stk. 2*, indsættes efter »i medfør af stk. 1«: »,§58, stk. 3«.

11. I § 78 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om frister for klage til Energitilsynet.«.

12. I § 89 indsættes som *stk. 3 og 4*:

»*Stk. 3.* Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Stk. 4. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven.«.

§ 2

I lov nr. 377 af 2. juni 1999 om ændring af lov om tilskud til elproduktion foretages følgende ændring:

1. § 2, *stk. 2*, affattes således:

» *Stk. 2.* Miljø- og energiministeren kan fastsætte, at dele af loven træder i kraft før andre dele af loven, herunder at loven alene træder i kraft for nærmere angivne kategorier af elproducerende anlæg.«.

§ 3

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af miljø- og energiministeren. Ministeren kan fastsætte, at dele af loven træder i kraft før andre dele af loven.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål

Med den politiske aftale om elreformen af 3. marts 1999 og lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning overgik elforsyningen i Danmark fra monopol til et åbent elmarked.

Der er siden foretaget ændringer i elforsyningsloven som led i implementeringen af elreformaftalen og den politiske tillægsaftale af 17. november 1999 om vilkår for kraftværkernes overgang til konkurrence. Disse ændringer er gennemført ved lov nr. 1110 af 29. december 1999 og lov nr. 448 af 31. maj 2000.

I takt med at det åbne marked for elektricitet har udviklet sig, har erfaringerne vist, at der er behov for at præcisere den systemansvarlige virksomheds ansvar for at sikre en tilstrækkelig forsyningssikkerhed og den betaling, der kan ske herfor. Endvidere har der vist sig behov for at præcisere den systemansvarlige virksomheds beføjelser til at kunne omlægge brugernes planlagte transaktioner med henblik på at varetage forsyningssikkerheden samt til at kunne imødegå kapacitetsbegrænsninger i elforsyningsnettet for at sikre et effektivt konkurrencemarked.

Endelig indeholder lovforslaget en præcisering af visse bestemmelser i elforsyningsloven samt en ændring af lov om ændring af lov om tilskud til elproduktion, jf. punkt 2.

1.2. Formålet med lovforslaget

Formålet med lovforslaget er navnlig at præcisere dels de opgaver, der er forbundet med den systemansvarlige virksomheds varetagelse af hensynet til forsyningssikkerheden inden for det sammenhængende elforsyningssystem, dels betalingerne herfor, samt at præcisere, at brugerne af det kollektive elforsyningsnet skal opfylde nærmere bestemte krav for tilslutning til og benyttelse af nettet.

Endvidere er formålet at gøre det tydeligt, at den systemansvarlige virksomhed har til opgave at bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser

for konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

Desuden er formålet at præcisere, at kravene om at alle forbrugere uanset forbrugets størrelse skal have samme indflydelse i net- og forsyningspligtige virksomheder og mindretalsbeskyttelse m.v. skal gælde alle former for selskabskonstruktioner.

Endelig er formålet at tydeliggøre, at udgifter til miljøundersøgelser m.v. i forbindelse med opførelse af havvindmøller dækkes af ansøgeren, ligesom det skal tydeliggøres, at den systemansvarlige virksomhed har til opgave at sikre forskning og udvikling i nye og mere effektive metoder til overføring af elektricitet og til den fysiske regulering af elforsyningsnettet.

2. Lovforslagets indhold

a) Den systemansvarlige virksomheds varetagelse af forsyningssikkerheden

Med lovforslaget tydeliggøres de opgaver, den systemansvarlige virksomhed har i forbindelse med ansvaret for at opretholde forsyningssikkerheden inden for det sammenhængende elforsyningssystem, herunder pligten til at sikre, at den nødvendige forsyningskapacitet til systemets fysiske regulering er tilstede. Lovforslaget præcisere betalingsgrundlaget for den systemansvarlige virksomheds forpligtelse til at varetage hensynet til forsyningssikkerheden.

Det er afgørende, at forsyningssikkerheden ikke alene bibeholdes i den almindelige driftssituation, men at den også sikres i tilfælde, som ligger ud over normalsituationen. Forsyningssikkerheden er foruden sikringen af den tekniske kvalitet og balance tillige en sikring af, at der til enhver tid er tilstrækkelig forsyningskapacitet i det sammenhængende elforsyningssystem. Herved sikres, at leveringspålideligheden ikke nedsættes alvorligt ved pludselige og uforudsigelige produktionshavarier eller ved tekniske sammenbrud i transmissionsnettet, herunder på overføringsforbindelserne til udlandet.

Konkurrencen i markedet forudsætter opretholdelse af en tilfredsstillende høj forsyningssikkerhed. Kraft-

værkselskaberne vil, som et resultat af den skærpede konkurrence i elmarkedet, søge at minimere deres omkostninger til reservekapacitet, og selskaberne vil ikke holde produktionsanlæg driftsklare, hvis omkostningerne forbundet hermed ikke kan dækkes ved salg på markedet.

Endvidere vil der altid være en risiko for, at overførselsforbindelserne mellem Danmark og andre lande kan bryde ned. Det betyder, at der i områder af Danmark kan blive mangel på elektricitet, indtil forbindelsen er genoprettet.

For at den systemansvarlige virksomhed kan opretholde forsynings sikkerheden og sikre en effektiv drift af nettet, er det nødvendigt at have beføjelser til at kunne beordre omlægninger af planlagte transaktioner. Dette følger allerede af den gældende elforsyningslov. Imidlertid fremgår det ikke tilstrækkeligt tydeligt, hvilken compensation den systemansvarlige virksomhed skal yde de berørte parter.

Lovforslaget indeholder derfor tillige bestemmelser, der præciserer den systemansvarlige virksomheds adgang til at betale produktionsvirksomhederne for de fornødne omlægninger i produktionsvirksomhedernes planlagte transaktioner.

b) Sikring af en effektiv konkurrence i markedet

Det er en forudsætning for, at elmarkedet kan fungere, at der er tilstrækkelig kapacitet til rådighed. Ved at sikre at der til enhver tid er tilstrækkelig kapacitet, sikres markedsdannelsen således også.

Med lovforslaget præciseres det, at den systemansvarlige virksomhed skal bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet. Dette skal ske i overensstemmelse med formålsbestemmelsen i elforsyningslovens § 1, stk. 2. Formålet med bestemmelsen er ikke at den systemansvarlige virksomhed skal kunne handle som markedsaktør, men at den systemansvarlige virksomhed skal kunne skabe rammerne for en effektiv konkurrence i markedet.

De seneste erfaringer efter åbningen af elmarkedet viser, at en forsvarlig, teknisk og optimal drift af nettet og hele elsystemet nøje hænger sammen med, hvordan markedet fungerer, og hvordan prisdannelsen i markedet former sig. Lovforslaget giver derfor den systemansvarlige virksomhed beføjelser til bl.a. at modvirke virkningen af kapacitetsbegrænsninger i elsystemet ved at indgå aftaler om op- og nedregulering.

Det foreslås endvidere, at den systemansvarlige virksomhed efter miljø- og energiministerens forudgående godkendelse kan få adgang til at indtræde som

ejer i den nordiske elbørs Nord Pool, når muligheden foreligger. Et medejerskab vil støtte den videre udvikling af det nordiske kraftmarked og de danske systemansvarlige virksomheders indflydelse på markedets funktion.

Endelig foreslås det, at miljø- og energiministeren under visse betingelser kan godkende, at de systemansvarlige virksomheder driver virksomheder til registrering og omsætning af VE-beviser.

c) Miljøundersøgelser m.v. i forbindelse med opførelse af havvindmøller

Lovforslaget præciserer, at udgifter til miljøundersøgelser m.v., i forbindelse med opførelse af elproduktionsanlæg på havet (havvindmøller), skal dækkes af ansøgeren. Dette var forudsat allerede i forslaget til den gældende elforsyningslov, men fremgår kun af bemærkningerne til loven. Det foreslås derfor, at det udtrykkeligt fastsættes, at de nævnte udgifter påhviler ansøgeren. Miljø- og energiministeren har mulighed for at beslutte, at udgifter til miljøundersøgelser m.v., af betydning for fremtidige projekter dækkes af samtlige elforbrugere efter bestemmelsen i elforsyningslovens § 9, stk. 1.

d) Forskning og udvikling i elforsyningsnet

De systemansvarlige virksomheder har ansvaret for, at det overordnede elforsyningsnet også i fremtiden kan sikre en miljøvenlig og energieffektiv transmission og distribution af elektricitet. Nye og mere effektive metoder til overføring af elektricitet og til den fysiske regulering af elforsyningsnettet må derfor udvikles. Denne opgave må naturligt løftes af de systemansvarlige virksomheder, om muligt i et samarbejde med andre relevante inden- og udenlandske parter. Opgaven er imidlertid ikke udtrykkeligt nævnt i lovtæksten, og der har derfor været rejst spørgsmål om, hvorvidt den systemansvarlige virksomhed kan dække de nødvendige omkostninger hertil over sine tariffer. Lovforslaget præciserer, at opgaven skal løftes af den systemansvarlige virksomhed, og at udgifterne derfor kan indregnes i tarifferne.

e) Brug af det kollektive elforsyningsnet

Lovforslaget præciserer, at brugerne af det kollektive elforsyningsnet skal opfylde nærmere bestemte krav for brug af elforsyningsnettet, før disse kan få adgang til tilslutning til og benyttelse af elforsyningsnettet.

For at det kollektive elforsyningsnet kan fungere optimalt, er det nødvendigt, at alle brugere opfylder tekniske krav for anvendelse af nettet, så systemet i videst muligt omfang skærmes for uforudsete hændel-

ser, som kan medføre ubalance i elforsyningssystemet.

Det er forudsat i § 26, stk. 1, i den gældende elforsyningslov, at visse nærmere bestemte krav skal være opfyldt, førend et anlæg kan tilsluttes det kollektive elforsyningsnet. Det foreslås, at brugerne af nettet også skal opfylde disse krav, samt at de endvidere skal opfylde nærmere bestemte krav for benyttelse af nettet.

Miljø- og energiministeren er i medfør af § 26, stk. 2, i den gældende elforsyningslov bemyndiget til at udarbejde nærmere regler for vilkår for tilslutning, ligesom ministeren kan bemyndige den systemansvarlige virksomhed til at udarbejde tekniske krav og standarder. Med lovforslaget foreslås det, at bemyndigelsen udvides til også at omfatte vilkår for brugernes tilslutning til og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet.

f) Standardvedtægter for holdingselskaber

Der foreslås endvidere indsat en hjemmel der bemyndiger ministeren at fastsætte nærmere regler om, at vedtægter for et holdingselskab, som ejer en netvirksomhed, og hvis bestyrelse udpeger netvirksomhedens bestyrelse, skal udarbejdes inden for rammerne af en af ministeren udarbejdet standardvedtægt.

De krav som ministeren har fastsat, i medfør af lovens § 44, stk. 2, i standardvedtægten om, at alle forbrugere skal have samme indflydelse uanset forbrug, og om at der skal være mindretalsbeskyttelse i selskaberne m.v., kan omgås, i det tilfælde hvor netvirksomheden placeres under et holdingselskab, som ejer netvirksomheden, og holdingselskabets bestyrelse udpeger netvirksomhedens bestyrelse, jf. §§ 40-44 i elforsyningsloven.

Det samme gælder forsyningspligtselskaber, som placeres under et holdingselskab. Derfor foreslås en tilsvarende hjemmel indført for holdingselskaber, der indirekte ejer en forsyningspligtig virksomhed.

g) Klage til Energiklagenævnet

Elforsyningsloven indeholder bestemmelser om klage til Energiklagenævnet, men ikke bestemmelser om klagefrist. Der foreslås derfor fastsat en frist for indbringelse af klager til Energiklagenævnet. Det foreslås endvidere, at formanden efter aftale med nævnets øvrige medlemmer kan træffe afgørelse på nævnets vegne.

h) Klage til Energitilsynet

Elforsyningsloven indeholder bestemmelser om klage til Energitilsynet, men ikke bestemmelser om klagefrist. Der foreslås derfor indsat en bemyndigelse

for miljø- og energiministeren til at fastsætte klagefrist for indbringelse af klager for tilsynet.

i) Elværksejede miljøvenlige anlæg

Lovforslaget indeholder 2 ændringer af mere teknisk karakter. Det præciseres således i lovforslaget, at det i elforsyningsloven fastsatte pristillæg, som skal udbetales til de elværksejede vindkraftanlæg og decentrale værker, der anvender naturgas og biomasse ved elproduktion, ligesom anden VE-støtte skal betales af alle elforbrugere efter bestemmelsen i elforsyningslovens § 9, stk. 1. Det præciseres endvidere, at de kollektive elforsyningsevirsomheder kan administrere regler fastsat af ministeren om beregning af pristilskuddets størrelse m.v.

j) Elproduktionstilskud

Forslaget om ændring af lov om ændring af lov om tilskud til elproduktion har til formål at skabe hjemmel for trinvis afvikling af tilskud til elektricitet i takt med omlægning af prisafregningen efter lov om elforsyning. Efter den gældende lov er der alene hjemmel til en delvis ophævelse for så vidt angår vindmøller. Da Europa-Kommissionens godkendelse af de nye prisafregningsregler i videre omfang vil ske partielt, særligt hvad angår eksisterende og nye anlæg, er det nødvendigt med en udvidet adgang til delvis ophævelse af tilskudsreglerne, efterhånden som den nye prisafregning trinvis godkendes og sættes i kraft for elektricitet produceret på de enkelte kategorier af anlæg.

Tilskud til elproduktion fra naturgasbaseret decentral og industriel kraftvarme samt affaldsbaseret kraftvarmeproduktion fortsætter uændret med de satser og principper for ydelsen, som fremgår af lovbekendtgørelse nr. 768 af 6. oktober 1997 om tilskud til elproduktion.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, amtskommuner og kommuner

Lovforslaget skønnes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for staten, amtskommuner og kommuner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Den systemansvarlige virksomhed afholder allerede i dag omkostninger til opretholdelse af forsynings sikkerheden. Lovforslaget præciserer, på hvilket grundlag de systemansvarlige virksomheder skal sikre opretholdelsen af forsynings sikkerheden efter de omlægninger, der er en konsekvens af åbningen af elmarkedet. Den systemansvarlige virksomhed vil i hvert fald i en overgangsperiode skulle betale produktionsvirk-

somhederne for opretholdelse af forsyningssikkerheden. For at minimere den umiddelbare påvirkning af forbrugerpriserne, forudsættes det, at den systemansvarlige virksomhed lånefinansierer betalingen.

Den systemansvarlige virksomhed får med lovforslaget beføjelser, som skal medvirke til at sikre optimale betingelser for en effektiv konkurrence på elmarkedet, hvilket vil medføre, at markedet på sigt vil kunne generere en for forbrugerne gunstig prisdannelse.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser. Lovforslag omhandler en præcisering af den systemansvarlige virksomheds ansvar for opretholdelsen af forsyningssikkerheden samt bidrag til at sikre, at der skabes de bedst muligt betingelser for konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet. Denne præcisering af den systemansvarlige virksomheds opgaver ændrer ikke på producenternes opførsel i markedet, herunder deres valg af mere eller mindre forurenende produktionsenheder, eller på behovet for ud- og ombygninger af transmissionsnettet i forhold til den gældende lov. Lovforslaget vurderes således ikke at føre til en ændret miljøbelastning.

6. Forholdet til EU-retten

Med lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning gennemførtes i dansk ret Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (eldirektivet). De præciseringer og ændringer, som er indeholdt i nærværende lovforslag, falder inden for eldirektivets rammer.

Lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, omhandler fordeling af omkostninger i forbindelse med miljømæssige vurderinger og undersøgelser m.v. ved opstilling af vindmøller på havet.

De i elreformen indeholdte afregningsregler for nye VE-anlæg, herunder vindmøller på havet, er endnu ikke godkendt af Europa-Kommissionen efter statsstøttereglerne. Det er aftalt med Kommissionen, at disse notificeres til Kommissionen og behandles efter de nye rammebestemmelser for statsstøtte til miljøbeskyttelse, som forventes at træde i kraft pr. 1. januar 2001.

I det omfang fordelingen af omkostninger efter lovforslagets § 1, nr. 2, potentielt måtte indebære statsstøtte, vil spørgsmål herom forinden effektivering af bestemmelsen blive afklaret med Europa-Kommissionen og i givet fald indgå i ovennævnte notifikation.

For så vidt angår lovforslagets § 1, nr. 8, om den systemansvarlige virksomheds pligt til at bidrage til sikringen af de bedst mulige betingelser for konkurrence, har ændringen til formål at sikre et velfungerende indre marked for elektricitet i overensstemmelse med bl.a. artikel 8 i eldirektivet, som foreskriver, at systemoperatøren på grundlag af objektive kriterier skal forestå lastfordelingen af produktionsanlæggene og brugen af samkøringslinjerne på en sådan måde, at der sikres et velfungerende indre marked for elektricitet.

Præciseringen af den systemansvarlige virksomheds rolle i relation til at sikre forsyningssikkerheden ligger ligeledes inden for rammerne af eldirektivet, hvorefter medlemsstaterne kan pålægge selskaberne forpligtelser til offentlige tjenester af hensyn til bl.a. forsyningssikkerheden. Der tilføres ikke med lovforslaget den systemansvarlige virksomhed en ny rolle set i forhold til de hidtidige opgaver. Den systemansvarlige virksomhed fik således allerede med gennemførelsen af lov nr. 486 af 12. juni 1996 om ændring af lov om elforsyning, som er godkendt af Europa-Kommissionen efter statsstøttereglerne, til opgave at sikre forsyningssikkerheden i Danmark.

For så vidt angår forslaget om den systemansvarlige virksomheds udarbejdelse af tekniske krav og standarder, vil disse, i det omfang der er tale om tekniske forskrifter som omhandlet i eldirektivets art. 7, stk. 2, skulle forelægges for Europa-Kommissionen i udkast i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet) som ændret ved direktiv 98/48/EF.

7. Høring

Lovforslagets § 1, punkt 1-8 og 10-13, samt § 2 er den 29. september 2000 sendt i høring til følgende:

Affaldsteknisk Samarbejde, Amdtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Brancheorganisationen for Biogas, By- og Boligministeriet, CO Industri, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Danske Energiselskabers Forening, Danske Fjernvarmeværkers Forening, De Danske Landboforeninger, DEG, DONG Naturgas A/S, Elfor, Elkraft Transmission, Elkraft System, Elsam, Elsparafonden, Eltra, Energi E2 A/S, Energimiljørådet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forbrugerrådet, Forening af Danske Kraftvarmeværker, Forening af Rådgivende Ingeniører, Forskningsministeriet, Frederiksberg Kommune, Greenpeace Danmark, Handelskammeret, Håndværksrådet, Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Kommunernes Landsfor-

F. t. l. vedr. elforsyning m.v.

ening, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, LO, Ministeriet for fødevarer, landbrug og fiskeri, NESAA/S, Organisationen for Vedvarende Energi, Renosam, Samvirkende Energi- og Miljøkontorer, SID, Skatteministeriet, Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Vindmølleindustrien, WHF, Økonomiministeriet, KL – Økonomisk sekretariat, ARF – Økonomisk sekretariat, Københavns Kommune – Økonomifor-

valtningen samt Frederiksberg Kommune – Økonomidirektoratet.

Lovforslagets § 1, punkt 9, er udarbejdet efter høringsfristens udløb, og vil blive sendt i høring til ovennævnte.

Høringen af dette punkt er ved lovforslagets fremsættelse ikke afsluttet.

Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen væsentlige konsekvenser	Ingen væsentlige konsekvenser
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen væsentlige konsekvenser	Ingen væsentlige konsekvenser
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslagets § 1, nr. 4, om fastsættelse af tekniske krav og standarder kan medføre, at de tekniske forskrifter skal anmeldes til Europa-Kommissionen i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet) som ændret ved direktiv 98/48/EF.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Det præciseres med bestemmelsen, at omkostninger forbundet med den systemansvarlige virksomheds varetagelse af forsyningssikkerheden for så vidt angår opretholdelsen af en tilstrækkelig produktionskapacitet, er en offentlig forpligtelse, der afholdes af alle elforbrugere inden for det sammenhængende elforsyningssystem. Omkostninger, der er knyttet til den systemansvarlige virksomheds ansvar for at opretholde den tekniske kvalitet og balance inden for det sam-

menhængende elforsyningssystem, betales af alle brugere af elforsyningssystemet over tarifferne.

Med forslaget præciseres endvidere, at de pristillæg, som er forudsat ydet til de elværksejede vindkraftanlæg, er en udgift, som betales af samtlige elforbrugere efter bestemmelsen i elforsyningslovens § 9, stk. 1, nr. 1.

Ifølge de regler om afregning af elektricitet fra vindkraftanlæg, som er under udarbejdelse, vil de elværksejede vindkraftanlæg ikke have krav på at kunne afsætte deres elektricitet til netvirksomheder eller til

den systemansvarlige virksomhed, ligesom disse anlæg ikke vil have krav på balanceringsydelse. Da afsætningen af VE-elektriciteten fra disse anlæg sker på markedsvilkår, ydes der efter elforsyningslovens § 58, stk. 3, et særligt pristillæg til de elværksejede vindkraftanlæg. Pristillæg fastsat efter § 58, stk. 3, er i dag ikke udtrykkeligt nævnt i elforsyningslovens § 9, stk. 1, nr. 1, og det er derfor fundet rigtigst at præcisere, at disse pristillæg ikke skal belaste nettariffen, men at den systemansvarlige virksomheds udgifter hertil betales af samtlige elforbrugere efter bestemmelsen i § 9, stk. 1, nr. 1.

Til nr. 2

Bestemmelsen er en konsekvens af forslaget nr. 3, hvortil der henvises.

Til nr. 3

Forslaget fastsætter, at udgifter til miljømæssige undersøgelser og vurderinger, herunder ekspertvurderinger, som skal foretages i henhold til elforsyningslovens § 17, betales af ansøgeren om en tilladelse til etablering af elproduktionsanlæg på havet (havvindmøller). Dette var forudsat i forslaget til den gældende elforsyningslov, men fremgår kun af bemærkningerne til elforsyningsloven. Der foreslås derfor indføjet en udtrykkelig betalingsbestemmelse. Bestemmelsen omfatter alle udgifter til miljømæssige undersøgelser, undersøgelser og offentliggørelse, som skal udføres efter elforsyningslovens § 17, herunder undersøgelser m.v., som miljø- og energiministeren med hjemmel i § 17 har besluttet, skal udføres.

Første fase af udbygningen med vindkraft på havet er tilrettelagt som demonstrationsprojekter. Det forudses, at det vil være nødvendigt at foretage ganske omfattende miljøundersøgelser såvel før som efter opførelsen af anlæggene. En række af disse undersøgelser vil kunne være af afgørende betydning for planlægningen og tilrettelæggelsen af senere havvindmølleudbygninger. I sådanne tilfælde kan det være rimeligt, at udgifterne til miljøundersøgelser ikke udelukkende skal bæres af ansøgeren. Miljø- og energiministeren gives derfor bemyndigelse til at beslutte, at udgifter til miljømæssige undersøgelser og vurderinger, herunder ekspertvurderinger, der kan være af betydning for fremtidige projekter, dækkes af samtlige elforbrugere efter bestemmelsen i elforsyningsloven § 9, stk. 1, nr. 1.

Til nr. 4

Med bestemmelsen foreslås det, at brugere af det kollektive elforsyningsnet skal opfylde visse nærmere fastsatte krav for tilslutning til og benyttelse af det

kollektive elforsyningsnet. Der gælder i dag bestemmelser, som alene vedrører anlægs og installationers tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, mens de gældende bestemmelser ikke omfatter øvrige brugere af nettet, og heller ikke omfatter benyttelse af nettet efter tilslutning. Det sikres med bestemmelsen, at elforsyningsnettet ikke udsættes for udsving forårsaget af nettets brugeres manglende kompatibilitet med elforsyningssystemet.

Til nr. 5

Med bestemmelsen foreslås den allerede i dag eksisterende bemyndigelse til miljø- og energiministeren om at fastsætte nærmere regler om vilkår for tilslutning til det kollektive elforsyningsnet udvidet til også at omfatte brugeres tilslutning til og benyttelse af nettet. Det foreslås således, at ministeren kan bestemme, at visse tekniske krav og standarder for adgang til og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet skal fastsættes af den systemansvarlige virksomhed. Opgavens karakter forudsætter, at tekniske standarder fastsættes af den systemansvarlige virksomhed efter forudgående drøftelse med netvirksomhederne.

Udkast til tekniske krav og standarder for adgang til og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet vil i det omfang, det er påkrævet, blive notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet) som ændret ved direktiv 98/48/EF.

De tekniske krav og standarder, som den systemansvarlige virksomhed i medfør af bestemmelsen vil kunne blive pålagt at udarbejde, skal ifølge elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, anmeldes til Energitilsynet.

Til nr. 6

Med bestemmelsen i § 27a præciseres den systemansvarlige virksomheds ansvar for forsyningssikkerheden, og i §§ 27b-c tydeliggøres den systemansvarlige virksomheds beføjelser til at sikre forsyningssikkerheden. Det forudsættes i forslaget, at den systemansvarlige virksomhed indgår alle nødvendige aftaler for at opfylde sine forpligtelser efter §§ 27a-c.

Til § 27a

Med bestemmelsen præciseres den systemansvarlige virksomheds pligt til, foruden at sikre den tekniske kvalitet og balance samt tilstrækkelig transmissionskapacitet, også at sikre tilstedeværelsen af tilstrækkelig produktionskapacitet i det sammenhængende elforsyningssystem, således at en acceptabel leveringspålidelighed kan opretholdes. Ansvar for forsy-

ningssikkerheden gælder såvel i den enkelte driftstid som på længere sigt.

Ved vedtagelsen af elforsyningsloven (L 375) var der ikke skabt den fornødne klarhed over, hvorledes den nødvendige mindste produktionskapacitet skulle tilvejebringes på kort og på langt sigt. I loven er det forudsat, at de store elproduktionsvirksomheder, som et bevillingsvilkår skulle forpligte sig til at opretholde den nødvendige mindste produktionskapacitet. Elproducenterne skulle således i fællesskab med et års varsel efter ministerens nærmere bestemmelse som en rammebetingelse for produktionen sikre den nødvendige mindste produktionskapacitet, jf. bestemmelsen i lovens § 50, stk. 2. Det var ikke forudsat, at systemansvaret skulle yde særskilt betaling for opfyldelse af ministerens beslutning om, at elproducenterne skulle stille en vis mindste produktionskapacitet til rådighed. Den gældende lov tager ikke stilling til, hvorledes mindste produktionskapaciteten skal sikres, hvis ministeren ikke udnytter sin beføjelse efter § 50, stk. 2, eller hvorledes den sikres i den periode på minimum 1 år, som går fra ministerens beslutning meddeles til den kan træde i kraft, jf. bestemmelsen.

Kraftværksforliget af 19. november 1999 om vilkår for kraftværkernes overgang til konkurrence afklarede en række forhold i forbindelse med sikringen af den fornødne mindste produktionskapacitet. I forliget blev det aftalt, at kraftværkerne i en 4 års periode skulle modtage betaling for at stille den nødvendige mindste produktionskapacitet til rådighed. Mindste produktionskapaciteten stilles således ikke til rådighed på baggrund af en beslutning fra ministeren efter lovens § 50, stk. 2, men på baggrund af aftaler indgået mellem den systemansvarlige virksomhed og elproduktionsvirksomhederne. Denne ændring gør det naturligt at præcisere lovteksten, således at der fastlægges et betalingsgrundlag for, at den systemansvarlige virksomhed kan løfte opgaven med at indgå de nødvendige aftaler om mindste produktionskapacitet.

Der er allerede i dag hjemmel til, at den systemansvarlige virksomhed kan indgå aftaler om køb af ydelser til at opretholde den tekniske kvalitet og balance i elsystemet i bred forstand. Med lovforslaget præciseres, at den systemansvarlige virksomhed fremover kan indgå præcise aftaler om indhold og omfang af den mindste produktionskapacitet, som elproducenterne mod betaling skal stille til rådighed.

Den systemansvarlige virksomhed skal herefter udover at kunne sikre tilstrækkelig transmissionskapacitet kunne garantere for den tekniske kvalitet og balance inden for det sammenhængende elforsyningssystem og sørge for, at den nødvendige forsyningskapa-

citet til systemets fysiske regulering er til stede. Den systemansvarlige virksomhed skal sikre, at der i systemet er så megen driftsklar kapacitet til rådighed, at den systemansvarlige virksomhed dels kan håndtere eventuelle pludseligt opståede havarier på produktionsanlæg og i elforsyningsnettet, dels kan sikre dækningen af det forventede faktiske indenlandske forbrug. Herved skal opnås, at leveringspålideligheden ikke nedsættes alvorligt ved pludselige og uforudsigelige produktionshavarier eller ved begrænset overføringsevne på overføringsforbindelserne til udlandet.

Det vil som udgangspunkt være op til den systemansvarlige virksomhed selv at opfylde sine forsyningsikkerhedsforpligtelser ved at udforme krav til reserveberedskabet og ved at tage stilling til, hvorledes den nødvendige kapacitet tilvejebringes i de tilfælde, hvor den systemansvarlige virksomhed skønner, at der ikke kan tilvejebringes den nødvendige kapacitet til opretholdelse af forsyningsikkerheden. Miljø- og energiministeren vil dog kunne fastsætte nærmere regler om varetagelsen af forsyningsikkerheden, herunder fastsætte regler for omfanget af den nødvendige transmissions- og produktionskapacitet, jf. § 27d.

Det forudsættes, at den systemansvarlige virksomhed indgår alle nødvendige aftaler med tilhørende betalinger til sikring af den nødvendige kapacitet, og at aftalerne holder sig inden for de rammer, som er aftalt i kraftværksaftalen af 19. november 1999, således at det sikres, at aftalerne om mindste produktionskapacitet ikke udløser nye udgifter for elforbrugerne. Det forventes, at den systemansvarlige virksomhed i den periode aftalen løber, opbygger det nødvendige beredskab og erfaringsgrundlag omkring varetagelsen af forsyningsikkerheden i et åbent elmarked. Det forudsættes herved, at den systemansvarlige virksomhed i perioden indgår aftaler med kraftværksselskaberne om altid at have den fordrede kapacitet kørende (»rulende reserve«) eller driftsklar i henholdsvis Øst- og Vestdanmark, samt indgår aftaler til sikring af fornøden mindsteproduktionskapacitet.

Det er vanskeligt på nuværende tidspunkt præcist at forudse, hvordan elmarkedet udvikler sig, men det forventes, at den systemansvarlige virksomhed i løbet af perioden vil have opbygget et sådant beredskab og erfaringsgrundlag, at der er mulighed for, at forsyningsikkerheden kan opretholdes på andre vilkår, herunder vilkår, der ikke udløser (samme) behov for betaling.

Den systemansvarlige virksomhed kan efter bestemmelsen i stk. 2 til opfyldelse af sine forpligtelser i henhold til stk. 1 indhente nødvendige oplysninger

hos bevillingspligtige virksomheder, forbrugere og andre brugere af det kollektive elforsyningsnet.

Til § 27b

Med bestemmelsen i stk. 1 foreslås det, at den systemansvarlige virksomhed kan bestemme, at transmissionsanlæg stillet til den systemansvarlige virksomheds rådighed, jf. elforsyningslovens § 21, stk. 2, og produktionsanlæg med en kapacitet på mere end 25 MW kun kan tages ud af drift i en længere periode efter godkendelse fra den systemansvarlige virksomhed. Den systemansvarlige virksomhed får således mulighed for at koordinere transmissions- og produktionsvirksomhedernes planer om afbrydelser af forsyningen, eksempelvis når et anlæg tages ud af drift for en kortere eller længere periode af konkurrencemæssige grunde, når anlægget skal efterses, eller når der skal foretages en renovering af anlægget. Afbrydelser vil uanset bestemmelsen altid kunne foretages i nødsituationer, herunder ved akutte og uforudsete fejl i systemet, ved fare for personers sikkerhed eller ved pålæg fra Elektricitetsrådet.

Den systemansvarlige virksomhed vil af hensyn til forsyningsikkerheden kunne kræve ændringer i de fremsendte planer for afbrydelse og udskyde eller fremrykke en anlægsejers planer i nødvendigt omfang. Et afslag fra den systemansvarlige virksomhed skal begrundes og om muligt følges af en anvisning om et andet og for den systemansvarlige virksomhed og anlægsejeren passende tidspunkt.

Såfremt den systemansvarlige virksomhed stiller krav om, at en allerede godkendt og planlagt afbrydelse skal udskydes eller fremrykkes, skal der ydes rimelig betaling herfor. Heri ligger, at den systemansvarlige virksomhed er forpligtet til at dække de omkostninger, som er forbundet med udskydelsen eller fremrykkelsen, dog ikke et eventuelt tab som følge af et mistet dækningsbidrag.

Det er ikke fundet nødvendigt i loven at fastsætte nærmere regler for proceduren i forbindelse med godkendelse af planlagte afbrydelser. Hvis det viser sig nødvendigt, vil regler herom kunne fastsættes med hjemmel i den foreslåede § 27d.

Af hensyn til den systemansvarlige virksomheds tilrettelæggelse af varetagelsen af forsyningsikkerheden skal produktionsvirksomheder endvidere, efter den systemansvarlige virksomheds anvisninger, meddele den systemansvarlige virksomhed, hvilke anlæg med en kapacitet på mere end 25 MW, som produktionsvirksomheden forventer at holde i drift i en periode på op til 4 uger. Denne indberetning – der danner grundlag for udarbejdelsen af en såkaldt effektplan -

skal bidrage til at forbedre grundlaget, hvorpå den systemansvarlige virksomhed foretager sine netsikkerhedsberegninger. Produktionsvirksomheder skal endvidere dagligt meddele den systemansvarlige virksomhed, hvilke anlæg der det følgende driftsdøgn forventes sat i drift.

Til § 27c

I § 27c, stk. 1, præciseres de procedurer, der gælder umiddelbart inden og i selve driftsdøgnet, ligesom det præciseres, hvilken betaling den systemansvarlige virksomhed skal yde, når der kræves omlægninger i aktørernes planlagte transaktioner af hensyn til opretholdelsen af forsyningsikkerheden. Det fremgår ikke direkte af elforsyningsloven, hvem der skal afholde de omkostninger, som følger af de af den systemansvarlige virksomhed krævede omlægninger. Det er dog i elforsyningsloven forudsat, at brugerne af elforsyningsnettet skal afholde disse omkostninger indtil det tidspunkt, hvor den systemansvarlige virksomhed har meddelt godkendelse af anmeldt forbrug, produktion og handel.

Den systemansvarlige virksomhed er efter bestemmelsen i stk. 1 forpligtet til, i rimelig tid inden brugerne af elforsyningsnettet skal anmelde deres planlagte elproduktion, elforbrug og elhandel, jf. stk. 2, at offentliggøre den mulige overføringskapacitet i det transmissionsnet, der er stillet til rådighed for den systemansvarlige virksomhed. Overføringskapaciteten udmeldes således til brugerne inden driftsdøgnet, og inden producerterne foretager deres kommercielle dispositioner. Brugere af nettet har ikke krav på kompensation ved begrænsninger i overføringskapaciteten.

Bestemmelsen i stk. 2 forpligter brugere af det kollektive elforsyningsnet til, efter regler fastsat af den systemansvarlige virksomhed, at anmelde omfanget af planlagt elproduktion, elforbrug og elhandel for det følgende driftsdøgn, hvor elproduktionen, elforbruget eller elhandlen påtænkes at skulle finde sted.

De regler, som den systemansvarlige virksomhed kan fastsætte i medfør af bestemmelsen, vil bl.a. kunne indeholde nærmere retningslinier for, hvilke brugere der skal anmelde produktion, forbrug og handel til den systemansvarlige virksomhed. For forbrugere, der ikke har markedsadgang, vil anmeldelsen typisk blive foretaget af en forsyningspligtig virksomhed. Endvidere kan reglerne indeholde bestemmelser om, efter hvilke retningslinier brugerne skal anmelde omfanget af deres forbrug, produktion og handel, herunder tidspunkter for anmeldelse og godkendelse heraf.

Der ændres ikke ved de eksisterende regler vedrørende prioritering af decentral og industriel kraftvarme baseret på naturgas og affaldsbaserede elproduktionsanlæg samt vindmøller. Den systemansvarlige virksomhed er derfor fortsat forpligtet til at aftage elektricitet fra disse anlæg til gældende afregningspriser og varetage balanceansvaret for disse producenter. I praksis følger det heraf, at disse producenter ikke vil være forpligtet til dagligt at anmelde deres produktion til den systemansvarlige virksomhed.

Det forudsættes, jf. bestemmelsen i stk. 3, at den systemansvarlige virksomhed inden starten af det følgende driftsdøgn skal godkende de anmeldte planer for forventet elproduktion, elforbrug og elhandel. Den systemansvarlige virksomhed vil kunne kræve omlægninger i forhold til anmeldt produktion, elforbrug og elhandel efter de i stk. 4 beskrevne kriterier. Omlægninger kan også kræves, selv om de anmeldte planer er godkendt, men i så fald vil der altid skulle ydes betaling herfor, jf. stk. 4. Brugerne kan ikke i selve driftsdøgnet ændre produktionsomfanget i forhold til fremsendte oplysninger uden den systemansvarlige virksomheds forudgående accept.

Den systemansvarlige virksomheds beslutninger om omlægninger i de anmeldte planer kan efter stk. 4, inden planerne er godkendt, kræves gennemført uden betaling, hvis omlægningen sker for at undgå at overskride den af den systemansvarlige virksomhed offentliggjorte overføringsskapacitet i elforsyningsnettet, eller hvis det er nødvendigt for at bringe balance i brugernes planlagte elproduktion, elforbrug og elhandel. Øvrige omlægninger kan kun kræves mod betaling. Dog ydes der ikke betaling i nødsituationer, hvor der er overhængende risiko for netsammenbrud samt under netsammenbrud og genopbygning af nettet. Den systemansvarlige virksomhed vil i sådanne særlige situationer, jf. stk. 7, på ethvert tidspunkt i driftsfasen kunne kræve de nødvendige omlægninger af planlagte transaktioner uden kompensation for brugerne. Prisen for omlægninger mod betaling fastsættes som udgangspunkt som prisen på markedet for regulerkraft. Såfremt der ikke er fastsat en pris for regulerkraft, fastsættes prisen ved aftale.

Den systemansvarlige virksomhed skal ved fastlæggelsen af omlægningerne i overensstemmelse med elforsyningslovens formål, jf. § 1, prioritere den miljøvenlige elproduktion samt tage nødvendigt hensyn til kraftvarmeværker, hvis produktion er bestemt til at levere fjernvarme. Det vil i praksis sige store kraftvarmeanlæg, der forsyner større byområder.

En omlægning kan betyde, at en producent må regulere sin planlagte produktion enten ned eller op på

nærmere angivne produktionsenheder, herunder om muligt omplacere sin produktion. En omlægning kan også bevirke, at elhandler over "flaskehalse" i transmissionsnettet må reduceres eller i værste fald må undlades.

Det er den systemansvarlige virksomhed, der i driftsdøgnet har ansvaret for forsyningssikkerheden og udligner uforudsete hændelser. Da den systemansvarlige virksomhed ikke selv besidder produktionskapacitet kan de på ethvert tidspunkt mod betaling rekvirere nødvendig regulerings- og reservekapacitet til opretholdelsen af den tekniske kvalitet og balance. Den systemansvarlige virksomhed vil i øvrigt efter bestemmelsen i stk. 4 mod rimelig betaling kunne påbyde produktionsvirksomheder at ændre produktionsomfang eller igangsætte produktion, herunder holde en nærmere angivet produktionskapacitet driftsklar som "rullende reserve", såfremt det er nødvendigt til varetagelsen af forsyningssikkerheden. Prisen for omlægninger mod betaling fastsættes som udgangspunkt som prisen på markedet for regulerkraft. Ved udvælgelse af leverandører tilses, at købs- og salgsmkostningerne bliver mindst mulige for den systemansvarlige virksomhed.

Den mest almindelige omlægning i driftsdøgnet er op- og nedregulering på grund af prognosefejl i forbrug og prioriteret produktion. En omlægning kan også være nødvendig i forbindelse med større havarier eller udfald af udlandsforbindelser. Den systemansvarlige virksomhed vil i sidstnævnte tilfælde almindeligvis have mulighed for at kunne aktivere de reserver, som den systemansvarlige virksomhed ifølge aftale kan disponere over efter bestemmelsen i § 27a.

Brugerne af det kollektive elforsyningsnet har det økonomiske ansvar for ubalancer i forholdet mellem den faktiske produktion og det faktiske forbrug og de til den systemansvarlige virksomhed fremsendte oplysninger om produktion og forbrug, jf. stk. 5. Det betyder, at den enkelte bruger er forpligtet til at betale til den systemansvarlige virksomhed for uoverensstemmelser mellem på den ene side det faktiske forbrug henholdsvis den faktiske produktion og på den anden side det planlagte forbrug henholdsvis den planlagte produktion, som den systemansvarlige virksomhed har ansvaret for at udligne. Den systemansvarlige virksomhed vil have mulighed for at tarifere afregningen sådan, at brugerne tilskyndes til at minimere ubalancer. Et økonomisk overskud herfra vil kunne bruges til at reducere den systemansvarlige virksomheds øvrige tariffer. Energitilsynet påser i medfør af elforsyningslovens §§ 76-77, at de tariffer, som den systemansvarlige virksomhed har fastsat, indebærer, at

der opkræves en rimelig betaling for ubalancer, som den enkelte bruger har forårsaget.

Stk. 7-8 indeholder retningslinier for udarbejdelsen af de regler, som den systemansvarlige virksomhed kan fastsætte i medfør af § 27c, stk. 2. Disse regler skal i overensstemmelse med de generelle krav til den systemansvarlige virksomhed, som elforsyningsloven opstiller, jf. § 28, stk. 2, være objektive og ikkediskriminerende. Derudover fastsættes det i stk. 8, at reglerne skal være tilgængelige for brugere og potentielle brugere af elforsyningsnettet. Reglerne skal anmeldes til miljø- og energiministeren, der kan fastsætte nærmere retningslinier for reglerens indhold og udarbejdelsen af reglerne, jf. den foreslåede bestemmelse i § 27d. Klager over reglerne kan efter stk. 8 indbringes for miljø- og energiministeren, der også både på grundlag af en klage og af egen drift kan give pålæg om ændringer af reglerne. Det forventes at bemyndigelsen til at behandle klager delegeres til Energistyrelsen. Klager over afgørelser truffet på baggrund af de af den systemansvarlige virksomhed udarbejdede regler, vil kunne indbringes for Energitilsynet i medfør af den almindelige klageadgang, der følger af elforsyningsloven.

Miljø- og energiministeren kan i medfør af § 27d fastsætte nærmere regler om de i §§ 27a – 27c nævnte forhold. Ministeren vil herunder bl.a. kunne fastsætte regler for omfanget af produktionskapaciteten, så der i de sammenhængende forsyningssystemer er tilstrækkelig kapacitet til opretholdelse af en acceptabel leveringspålidelighed.

Til nr. 7

I beskrivelsen af den systemansvarlige virksomheds opgaver i elforsyningsloven er det ikke udtrykkeligt anført, at den systemansvarlige virksomhed skal udføre eller lade udføre forsknings- og udviklingsopgaver, som er nødvendige for en fremtidig effektiv og miljøvenlig transmission og distribution af elektricitet. Den systemansvarlige virksomhed har i medfør af elforsyningsloven ansvaret for det overordnede elforsyningsnet, herunder for den fremtidige udvikling heraf. Det har i forbindelse med elforloven været en klar forudsætning, at de nævnte aktiviteter skulle varetages af den systemansvarlige virksomhed.

Lovforslaget fastslår derfor, at den systemansvarlige virksomhed kan indregne de nødvendige omkostninger til disse aktiviteter i sine tariffer. Tarifferne skal godkendes af Energitilsynet efter elforsyningslovens § 76.

Til nr. 8

Den systemansvarlige virksomhed forpligtes med bestemmelsen til ved udførelsen af sine opgaver at bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

Den systemansvarlige virksomhed vil bl.a. i henhold til stk. 2 kunne indgå aftaler om op- og nedregulering med henblik på at imødegå effekten af kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

De i bestemmelsen nævnte foranstaltninger forventes normalt kun anvendt i kortere perioder, hvor den fysiske overføringskapacitet ikke er tilstrækkelig eller midlertidigt reduceret, eksempelvis på grund af vedligeholdelsesarbejder på transmissionsnettet eller unormal overbelastning af elforsyningsnettet. Med bestemmelsen skabes grundlag for, at den systemansvarlige virksomhed kan foretage en afvejning ud fra samfundsøkonomiske overvejelser mellem forskellige muligheder for at imødegå kapacitetsrestriktioner. Mere vedvarende kapacitetsbegrænsninger bør søges løst gennem en udbygning af transmissionsnettet.

Den systemansvarlige virksomhed får med bestemmelsen i stk. 3 adgang til efter miljø- og energiministerens forudgående godkendelse at indtræde som medejer i den nordiske elbørs Nord Pool, når muligheden foreligger. I dag er de systemansvarlige virksomheder i Norge og Sverige alene om ejerskabet. Et udvidet ejerskab vil støtte den videre udvikling af det nordiske kraftmarked. Nord Pools bestyrelse har anbefalet, at de systemansvarlige virksomheder i Finland og Danmark indgår i ejerkredsen bag børsselskabet Nord Pool Nordisk Elspot. De nordiske energiministre konkluderede på det nordiske energiministerråd i Helsingør den 31. august 2000, at de er positive over for denne anbefaling.

Den systemansvarlige virksomhed bør ikke påtage sig økonomiske risici, der kan bringe opfyldelsen af dens forpligtelser i fare. Derfor foreslås det, at den systemansvarlige virksomhed kun kan indtræde som medejer af Nord Pool efter forudgående godkendelse fra miljø- og energiministeren. Hvis den systemansvarlige virksomhed indtræder som ejer af Nord Pool, er det forudsat, at også eventuelle senere udvidelser eller indskrænkninger af ejerandelen kræver ministerens forudgående godkendelse.

Som det fremgår af Energistyrelsens udredning om VE-bevismarkedet af december 1999, som er sendt til Folketingets Energipolitiske udvalg, er det hensigten, at de systemansvarlige virksomheder skal varetage en række væsentlige funktioner i forbindelse med udstedelse og omsætning af VE-beviser. Det foreløbige ar-

bejde med introduktion af VE-bevismarkedet har gjort det klart, at det vil være hensigtsmæssigt at oprette et register, som indeholder oplysninger om ejerskabet til de til enhver tid eksisterende VE-beviser, ligesom det kan komme på tale at oprette en virksomhed til omsætning af disse beviser. Det vil være naturligt at skabe mulighed for, at disse opgaver løses af de to systemansvarlige virksomheder - gerne i et samarbejde.

Miljø- og energiministeren kan i sin godkendelse stille krav til virksomheden, således at der sikres den bedst mulige koordination med de regler om VE-beviser, som ministeren skal udstede efter bestemmelsen i elforsyningslovens § 60, stk. 2. For at sikre uafhængighed både hvad angår opgavevaretagelse og økonomi, er der endvidere givet mulighed for, at miljø- og energiministeren kan stille krav om, at opgavevaretagelsen sker i selvstændige virksomheder med begrænset ansvar. Der vil således kunne stilles krav om, at VE-bevisregisteret og virksomheden til omsætning heraf skal placeres i en eller flere selvstændige virksomheder med begrænset ansvar.

Den systemansvarlige virksomhed kan indregne udgifter forbundet med varetagelsen af de i § 31 nævnte opgaver i tariffærne.

Miljø- og energiministeren kan efter stk. 5 fastsætte nærmere regler for de dispositioner, som den systemansvarlige virksomhed kan foretage efter bestemmelsen i stk. 2.

Til nr. 9

En række tidligere distributionsselskaber har efter ikrafttrædelsen af elforsyningsloven valgt at organisere sig på en sådan måde, at netvirksomheden placeres under et holdingselskab. Efter § 40, stk. 3, indebærer denne løsning, at netvirksomheden anses for at opfylde kravene til forbrugerindflydelse i medfør af § 40, stk. 1, såfremt disse krav opfyldes af holdingselskabet. Det er derfor nødvendigt, at de vedtægtskrav om stemmevægtning, mindretalsbeskyttelse m.v., som ministeren har fastsat for netvirksomheder i standardvedtægten i medfør af § 44, stk. 2, også skal gælde holdingselskaber.

Stk. 3 giver ministeren bemyndigelse til at bestemme, at holdingselskabets vedtægter skal udarbejdes inden for rammerne af en af ministeren fastlagt standardvedtægt, således at de i standardvedtægten fastsatte krav kan opfyldes uanset valg af selskabskonstruktion. Det er hensigten, at standardvedtægten for holdingselskaber skal indeholde bestemmelser, som svarer til indholdet af standardvedtægten, som er udarbejdet for netvirksomheder og forsyningspligtige virksomheder, herunder at alle forbrugere skal have samme indflydelse i selskabet, uanset forbrugets stør-

relse og regler om mindretalsbeskyttelse. En sådan standardvedtægt kan herudover ekspempelvis indeholde bestemmelser om regler om afholdelse af valg til virksomhedens øverste ledelse, og regler om de valgmetoder der kan anvendes.

De af ministeren fastsatte regler vil kunne indeholde regler om anmeldelse og godkendelse af holdingselskabernes vedtægter samt af ændringer heri. Vedtægterne vil ikke i deres helhed skulle godkendes, men det vil blive påset, om de ligger inden for de rammer, som standardvedtægten opstiller.

Dette samme foreslås at gælde for holdingselskaber, som ejer en forsyningspligtig virksomhed, jf. elforsyningslovens § 43, stk. 2.

Det betyder, at bemyndigelsen vil blive udnyttet overfor holdingselskaber, der opfylder indflydelseskravet i § 40, stk. 3, jf. § 40, stk. 1, om, at kun flertallet af bestyrelsen skal vælges af forbrugere. Derimod er det ikke tanken at holdingselskaber, hvor flertallet af bestyrelsesmedlemmerne vælges af kommuner/amtskommuner eller af kommuner/amtskommuner og forbrugere i forening, skal udarbejde vedtægter indenfor rammerne af standardvedtægten.

Det er hensigten at udforme standardvedtægten i overensstemmelse med den allerede udarbejdede standardvedtægt for henholdsvis netvirksomheder og forsyningspligtige virksomheder.

Med bestemmelsen i stk. 4 foreslås, at det gøres til en betingelse for meddelelse af bevilling til netvirksomhed, at de krav, der følger af regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 3, er opfyldt.

En tilsvarende betingelse gælder for et holdingselskab, som opfylder indflydelseskravet for en forsyningspligtig virksomhed, jf. lovens § 43, stk. 2. Med bestemmelsen sikres det, at holdingselskabets opfyldelse af kravene i standardvedtægten vil være en betingelse for meddelelse af bevilling til forsyningspligtig virksomhed uanset valg af selskabskonstruktion.

Til nr. 10

Efter den gældende bestemmelse i § 68, stk. 2, kan miljø- og energiministeren fastsætte regler om, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal administrere bl.a. de regler om afregning af VE-elektricitet, som er fastsat efter bestemmelsen i elforsyningslovens § 59, stk. 1. I forlængelse heraf foreslås det, at der gives mulighed for, at miljø- og energiministeren kan beslutte, at den systemansvarlige virksomhed herudover skal administrere de regler om pristillæg for de elværksejede vindkraftanlæg og decentrale værker, der anvender naturgas og biomasse ved elproduktion, som vil blive fastsat efter bestemmelsen i elforsyningslovens § 58 stk. 3. Reglerne for pristillæg til de elværks-

ejede vindkraftanlæg efter § 58, stk. 3, vil i øvrigt blive forelagt for Folketingets Energipolitiske Udvalg, inden disse udstedes.

Til nr. 11

Der er i medfør af elforsyningsloven adgang til at klage til Energitilsynet. Der er imidlertid ikke fastsat en frist for indbringelse af klager for tilsynet. Det foreslås derfor, at der indsættes en bemyndigelse for miljø- og energiministeren til at fastsætte frister for indbringelse af klager for tilsynet. Bestemmelsen agtes generelt udnyttet i de tilfælde, hvor der i loven eller i regler udstedt i medfør af loven er klagemulighed til Energitilsynet. Som eksempel kan nævnes klager over de af netvirksomheden truffene afgørelser om prisafregning for elektricitet produceret af vindmøller og afgørelser om omkostningsfordeling mellem en vindmøllelejer og netvirksomheden. Fristen påtænkes som udgangspunkt fastsat til 4 uger, ligesom klagefristen for klager efter lovens § 89a, jf. § 89a, stk. 4. En længere klagefrist end 4 uger kan dog komme på tale, hvis det i særlige tilfælde findes mere hensigtsmæssigt.

Til nr. 12

Der er i medfør af elforsyningsloven adgang til at klage til Energiklagenævnet. Der er imidlertid ikke fastsat en frist for indbringelse af klager for nævnet. Det foreslås derfor, at fristen for klage til Energiklagenævnet fastsættes til 4 uger fra den dato, hvor afgørelsen er meddelt, ligesom klagefristen for klager efter lovens § 89a, jf. § 89a, stk. 4.

Da ikke alle de sager nævnet skal behandle efter elforsyningsloven eller regler udstedt i henhold til elfor-

syningsloven, i forhold til lovens formål nødvendigvis kræver stillingtagen fra et samlet nævn, foreslås det, at der i stk. 3 gives formanden mulighed for efter aftale med de øvrige nævnsmedlemmer selv at træffe afgørelse i nogle sager eller typer af sager.

Til § 2

Europa-Kommissionens godkendelse af nye prisafregningsregler er kun meddelt med hensyn til eksisterende anlæg, der producerer elektricitet ved anvendelse af vedvarende energi, herunder biobrændsler. Ophævelse af elproduktionstilskuddet til alene at omfatte elektricitet produceret af eksisterende anlæg kan med den gældende hjemmel kun ske for vindmøller og ikke for de øvrige vedvarende energianlæg. Den foreslåede bestemmelse giver således mulighed for delvis ophævelse af elproduktionstilskuddet for så vidt angår elektricitet produceret på nærmere angivne kategorier af vedvarende energianlæg, eksempelvis alle eksisterende anlæg eller alle anlæg inden for en bestemt kategori. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af miljø- og energiministeren med mulighed for, at dele af loven kan sættes i kraft før andre. Loven forventes sat i kraft umiddelbart efter Folketingets vedtagelse. Det er dog fundet mest hensigtsmæssigt at åbne mulighed for delvis ikrafttræden, da det ikke er muligt at forudse, om der vil melde sig et behov for at sætte enkelte bestemmelser i kraft før andre.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formuleringer

- 1) Den systemansvarlige virksomheds nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, som denne er pålagt efter bestemmelserne i § 28, stk. 3, nr. 4, § 29, § 30, § 56 og § 57, stk. 1.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler herom, herunder bestemme, at visse tekniske krav og standarder skal fastlægges af den systemansvarlige virksomhed.

Lovforslaget

I lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning, som senest ændret ved lov nr. 448 af 31. maj 2000 foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 1, nr. 1 affattes således:

»1) Den systemansvarlige virksomheds nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, som denne er pålagt efter bestemmelserne i § 27a, stk. 1, nr. 2, § 28, stk. 3, nr. 4, § 29, § 30, § 56, § 57, stk. 1, § 58, stk. 3.«.

2. I § 9, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) Efter miljø- og energiministerens bestemmelse omkostninger til dækning af etablering af elproduktionsanlæg på havet, jf. § 17, stk. 6.«.

3. I § 17 indsættes som *stk. 5 og 6*:

»*Stk. 5.* Omkostninger i forbindelse med de i stk. 1-4 omhandlede aktiviteter afholdes af ansøgeren om en tilladelse til etablering af et elproduktionsanlæg, jf. § 16.

Stk. 6. Miljø- og energiministeren kan dog beslutte, at de i stk. 5 nævnte omkostninger, der afholdes til aktiviteter, der kan være af væsentlig betydning for fremtidige projekter, dækkes som angivet i § 9, stk. 1.«.

4. I § 26 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* For at få adgang til tilslutning og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet skal brugerne opfylde de krav, som er fastsat herfor, jf. stk. 3.«.

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

5. § 26, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 og 2 nævnte forhold, herunder bestemme, at visse tekniske standarder og krav for adgang til og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet skal fastsættes af den systemansvarlige virksomhed.«.

6. Efter § 27 indsættes:

»§ 27a. Den systemansvarlige virksomhed er ansvarlig for forsyningssikkerheden og skal for at opfylde denne forpligtelse:

- 1) opretholde den tekniske kvalitet og balance inden for det sammenhængende elforsyningssystem og
- 2) sikre tilstedeværelsen af en tilstrækkelig produktionskapacitet i det sammenhængende elforsyningssystem.

Stk. 2. Den systemansvarlige virksomhed kan indhente nødvendige oplysninger hos brugerne af nettet.

§ 27b. Transmissionsanlæg stillet til den systemansvarlige virksomheds rådighed og elproduktionsanlæg med en kapacitet på mere end 25 MW kan ikke afbrydes uden godkendelse fra den systemansvarlige virksomhed. Med henblik på opretholdelsen af forsyningssikkerheden kan den systemansvarlige virksomhed mod rimelig betaling kræve godkendte afbrydelser udskudt eller fremrykket.

Stk. 2. Af hensyn til varetagelsen af forsyningssikkerheden, jf. § 27a, stk. 1, skal produktionsvirksomheder efter anvisning fra den systemansvarlige virksomhed meddele, hvilke anlæg med en kapacitet på mere end 25 MW som produktionsvirksomheden i en periode på op til 4 uger forventer at holde i driftsklar stand i periodens driftsdøgn. Produktionsvirksomheder skal senest dagen før driftsdøgnet underrette den systemansvarlige virksomhed om, hvilke produktionsanlæg med en kapacitet på mere end 25 MW der forventes sat i drift i driftsdøgnet.

§ 27c. Den systemansvarlige virksomhed offentliggør for det følgende døgn oplysninger om overføringskapaciteten i det transmissionsnet, der er stillet til rådighed for den systemansvarlige virksomhed.

Stk. 2. Brugere af det kollektive elforsyningsnet skal efter regler fastsat af den systemansvarlige virksomhed og på baggrund af den i stk. 1 nævnte offentliggørelse anmelde planer for elproduktion, elforbrug og elhandel for det følgende driftsdøgn.

Stk. 3. Planer for forventet elproduktion, elforbrug og elhandel, som er anmeldt til den systemansvarlige virksomhed efter stk. 2, skal godkendes af den systemansvarlige virksomhed inden starten af det følgende driftsdøgn. Den systemansvarlige virksomhed kan af hensyn til forsyningssikkerheden forlange omlægninger i de i henhold til stk. 2 anmeldte planer for elproduktion, elforbrug og elhandel.

Stk. 4. Såfremt den systemansvarlige virksomhed i henhold til stk. 3 forlanger omlægninger i forhold til anmeldte planer for elproduktion, elforbrug og elhandel, ydes der en rimelig betaling herfor, med mindre omlægningerne forlanges inden de anmeldte planer er godkendt, og omlægningerne er nødvendige for ikke at overskride den i stk. 1 nævnte overføringskapacitet eller for at bringe balance i brugernes planlagte elproduktion, elforbrug og elhandel.

Stk. 5. Såfremt en brugers faktiske elproduktion, elforbrug eller elhandel i et driftsdøgn ikke svarer til det, som er godkendt efter stk. 3, kan den systemansvarlige virksomhed kræve, at der ydes rimelig betaling herfor.

Stk. 6. Den systemansvarlige virksomhed kan mod rimelig betaling påbyde produktionsvirksomheder at ændre produktionsomfang eller igangsætte produktion, såfremt dette er nødvendigt til varetagelse af den i § 27a, stk. 1 nævnte opgave.

Stk. 7. Ved risiko for netsammenbrud, under netsammenbrud og genopbygning heraf kan den systemansvarlige virksomhed uden betaling kræve de nødvendige omlægninger af produktion, handel og forbrug.

Stk. 8. De regler, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2, skal være tilgængelige for brugere og potentielle brugere af det kollektive elforsyningsnet. Reglerne skal anmeldes til miljø- og energiministeren. Klager over reglerne kan indbringes for miljø- og energiministeren. Miljø- og energiministeren kan give pålæg om ændring af reglerne.

§ 27d. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i §§ 27a, 27b og 27c nævnte forhold.«

- 1) Opretholde den tekniske kvalitet og balance inden for det sammenhængende elforsyningssystem, herunder sørge for, at den nødvendige forsyningskapacitet til systemets fysiske regulering er til stede.

§ 31. Den systemansvarlige virksomhed kan med henblik på varetagelsen af systemets døgn- og balanceplanlægning og til opfyldelse af sine forpligtelser

- 1) indhente nødvendige oplysninger hos brugere af nettet og
2) kræve de nødvendige omlægninger af planlagte transaktioner, herunder nødvendige reguleringer af produktionen i såvel selve driftsdøgnet som umiddelbart forinden.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at de kollektive elforsyningsvirksomheder administrerer regler fastsat i medfør af stk. 1 og § 59, stk. 1, samt træffer afgørelse i forhold, der er reguleret af regler, der er fastsat i medfør af disse bestemmelser.

7. § 28, stk. 3, nr. 1, ophæves og i stedet indsættes:

- »1) Sikre, at der udføres sådanne forsknings- og udviklingsaktiviteter, som er nødvendige for en fremtidig miljøvenlig og energieffektiv transmission og distribution af elektricitet.«.

8. § 31 affattes således:

»§ 31. Den systemansvarlige virksomhed skal ved udførelsen af sine opgaver bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet, jf. bestemmelsen i § 1, stk. 2.

Stk. 2. Til løsning af den i stk. 1 nævnte opgave kan den systemansvarlige virksomhed indgå aftaler om op- og nedregulering med henblik på at imødegå effekten af kapacitetsrestriktioner i det kollektive elforsyningsnet.

Stk. 3. Den systemansvarlige virksomhed kan indtræde som ejer i den nordiske elbørs, Nord Pool, og i datterselskaber ejet af Nord Pool.

Stk. 4. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler for de aftaler, som den systemansvarlige virksomhed kan indgå efter bestemmelsen i stk. 2.«.

9. I § 44 indsættes efter *stk. 2* som stk. 3 og 4:

»*Stk. 3.* Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at vedtægter for juridiske personer, som ejer en netvirksomhed eller en forsyningspligtig virksomhed, skal udarbejdes inden for rammerne af en af ministeren fastlagt standardvedtægt, når § 40, stk. 3, jf. § 40, stk. 1, finder anvendelse. Disse regler kan indeholde bestemmelser om anmeldelse og godkendelse af vedtægterne samt af ændringer heri.

Stk. 4. Det er en betingelse for meddelelse af bevilling til netvirksomheder og forsyningspligtige virksomheder, som ejes af en juridisk person, for hvilken de i medfør af stk. 3 fastsatte regler finder anvendelse, at denne juridiske persons vedtægter er udarbejdet inden for rammerne af standardvedtægten.«.

10. I § 68, *stk. 2*, indsættes efter »i medfør af stk. 1«: »§58, stk. 3,«.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan med virkning for elektricitet produceret på vindmøller bestemme, at § 1, nr. 2, skal træde i kraft før lovens øvrige bestemmelser.

11. I § 78 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om frister for klage til Energitilsynet.«.

12. I § 89 indsættes som *stk. 3 og 4*:

»*Stk. 3.* Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Stk. 4. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven.«.

I lov nr. 377 af 2. juni 1999 om ændring af lov om tilskud til elproduktion foretages følgende ændring:

1. § 2, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Miljø- og energiministeren kan fastsætte, at dele af loven træder i kraft før andre dele af loven, herunder at loven alene træder i kraft for nærmere angivne elproducerende anlæg.«.

Til lovforslag nr. L 74. Skriftlig fremsættelse (2. november 2000)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om ændring af lov om tilskud til elproduktion. (Den systemansvarlige virksomheds opgaver m.v.).

(Lovforslag nr. L 74).

Lovforslaget har til formål at præcisere dels de opgaver, der er forbundet med den systemansvarlige virksomhed varetagelse af hensynet til forsynings sikkerheden inden for det sammenhængende elforsyningssystem, dels betalingerne herfor samt at præcisere, at brugerne af det kollektive elforsyningsnet skal opfylde nærmere bestemte krav for tilslutning til og benyttelse af nettet.

Endvidere er formålet at gøre det tydeligt, at den systemansvarlige virksomhed har til opgave at bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

Herudover er formålet at fastslå, at principperne om lige forbrugerindflydelse og mindretalsbeskyttelse i net- og forsyningspligtige virksomheder skal gælde uanset valg af selskabskonstruktion.

Desuden er formålet at tydeliggøre, at udgifter til miljøundersøgelser m.v. i forbindelse med opførelse af havvindmøller dækkes af ansøgeren, ligesom det skal tydeliggøres, at den systemansvarlige virksomhed har til opgave at sik-

re forskning og udvikling i nye og mere effektive metoder til overføring af elektricitet og til den fysiske regulering af elforsyningsnettet.

Endelig er formålet at skabe hjemmel for trinvis afvikling af tilskud til elektricitet.

Regeringen er opmærksom på de problemer, der er opstået i forbindelse med gennemførelsen af saneringer af højspændingsanlæg i overensstemmelse med de principper, der er aftalt mellem Amdrårdsforeningen, Danske Elværkers Forening, Elsam, Elkraft, Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen og Energistyrelsen i 1995. Principperne fastlægger, hvornår nye højspændingsforbindelser skal kabellægges, og hvornår eksisterende skal saneres. Den gældende elforsyningslov indeholder ikke tilstrækkelige styringsinstrumenter, der kan sikre, at kabellægningen i alle tilfælde kan ske i overensstemmelse med principperne. De opståede problemer skal ses i forhold til samordning og gennemførelsen af de såkaldte "kompenenserende" kabellægninger, der omfatter flere netvirksomheder på forskellige spændingsniveauer. Regeringen vil i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag fremlægge forslag til ændring, som kan sikre saneringer af højspændingsanlæg i overensstemmelse med principperne.

Idet der i øvrigt henvises til lovforslaget med bemærkninger, anbefales forslaget til Folketingets velvillige behandling.